

EL NOU DICCIONARI DE BIOGRAFIES ROSSELLONESES

PEP VILA

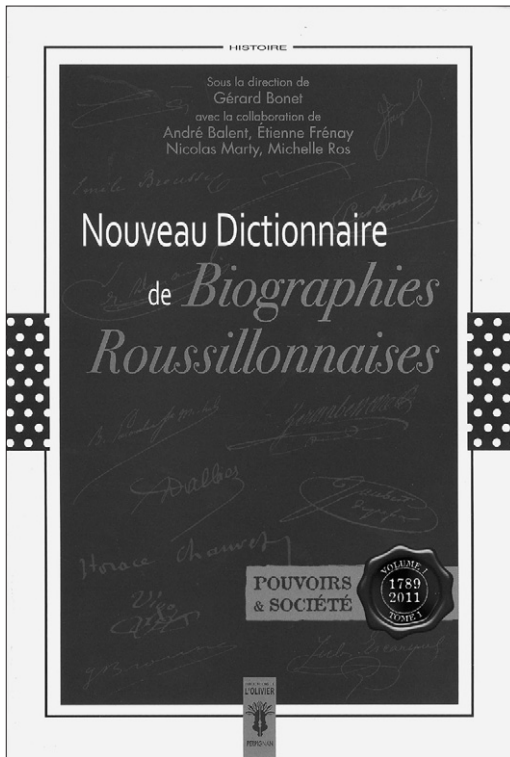
NOUVEAU DICTIONNAIRE DE BIOGRAPHIES ROUSSILLONNAISES (NDBR). SOUS LA DIRECTION DE GÉRARD BONET, AVEC LA COLLABORATION D'ANDRÉ BALENT, ÉTIENNE FRÉNAVY, NICOLAS MARTY, MICHELLE ROS.

(Perpinyà: Publications de l'Olivier, 2011)

Volume I. Tome I (A-L), 698 p. Pouvoirs & Société (Administration, Armées, Économie, Églises, Justice, Mouvements et organismes sociaux, politique, presse politique et d'information générale).

L'any 1914, ja fa més d'un segle, l'abbé Capeille, un capellà erudit que pertanyia a un grup de clergues molt actius que van renovar la historiografia rossellonesa, publicava el *Dictionnaire de biographies roussillonnaises* (1914) amb més de 3.000 biografies, més aviat curtes, des de l'edat mitjana fins a la Primera Guerra Mundial. Capeille, però, tampoc les va indexar totes, algunes les va desdenyar per motius ideològics, d'altres presentaven mancances a l'hora de fer-ne la radiografia cabal. En aquells moments les ciències socials tampoc no estaven tan avançades com ara. Des de llavors es feia molt difícil trobar referències sobre algunes persones nascudes o que havien desenvolupat la seva carrera professional a l'altra banda de les Alberes. Amb molts d'aquests personatges, institucions, moviments, des d'un angle o d'un altre, els catalans del sud hi hem compartit una història comuna, en el període que va de la Revolució Francesa (1789) fins al 2011. Ara pensava en uns quants noms: l'impressor i mestre Agel, l'astrònom Aragó, l'impressor Alzine, el gramàtic José Andrew de Covert-Spring, el mariscal Augereau, el geògraf i polígraf Jaubert de Paça, etc.

És per això que saludem amb interès l'aparició d'aquest nou diccionari de biografies rosselloneses dirigit per Gerard Bonet, que compta amb un sòlid equip de col·laboradors que pertanyen a l'Institut d'Histoire du Roussillon (IHR), format per historiadors universitaris. Aquesta meritòria empresa, un

cop acabada, ha de comptar amb tres volums. N'ha sortit una primera part sota la rúbrica *Pouvoirs & Société* (A-L) amb unes cinc-centes biografies (2011) i un darrer volum l'any 2017, aquest dedicat íntegrament a les ciències de la vida i de la terra, les exactes i les experimentals: *Nouveau dictionnaire de biographies roussillonnaises, 1789-2017. Sciences de la Vie et de la Terre par Jean-Jacques Amigo; sous la direction de Gérard Bonet; avec la collaboration de André Balent, Nicolas Marty, Michelle Pernelle-Ros; prologue de Claude Combes, 2017, 915 p.*

A més de la segona part del primer volum, en manca encara un tercer dedicat al món de la cultura en un sentit ampli, incloent-hi l'esport i les ciències socials.

És cert que algunes de les biografies aquí incloses, les més conegudes, es podien llegir amb els coneixements que llavors se'n tenia a la magna obra de la Gran Enciclopèdia Catalana, en diversos diccionaris i enciclopèdies apareguts a Barcelona, dedicats al món de la història i de la cultura catalanes, però aquesta nova publicació obre noves perspectives, corregeix errades anteriors, amplia i matisa coneixements adquirits.

Atenció, però, a la metodologia emprada. De cada autor escollit se'n publica la biografia personal i familiar, la vida professional i social lligada amb als grups, entitats amb qui es va relacionar. No es tractava de fer només una fitxa biogràfica, un retrat de passaport telegràfic, aïllat de la realitat circumdant. D'alguns d'aquests n'hi ha la fotografia o el gravat al·lusiu. A la fi de la cada fitxa hi podem llegir el nom del redactor, un recull o tria de les obres més importants que va publicar, les fonts emprades: familiars, arxivístiques, del registre civil, periodístiques, bibliogràfiques, etc. Fins i

tot, de vegades, figura el nom de la persona o persones (familiars, amics) que n'han fornit dades, fets de la seva vida per telèfon ja sia per correu postal o bé per mail, amb entrevistes personals, a la premsa periòdica, per tal d'arrodonir el retrat del personatge.

També els índexs són molt novedosos: un de bibliogràfic molt generós, un segon índex temàtic, molt útil, que permet relacionar cada biografiat amb el moviment o moviments, institucions, empreses, poders locals, departamentals, nacionals als quals ha estat adscrit o ha col·laborat, un tercer amb els biografiats adscrits a les *communes* de referència, desaparegudes o creades des de 1790, on han nascut o bé han desenvolupat la seva carrera judicial, administrativa, militar, professional, etc. És a dir, que si consulteu, per exemple l'entrada sobre la vila d'Elna hi podem trobar, ordenats alfabèticament, els noms de totes les persones biografiades que hi han exercit responsabilitats i que surten al llibre biografiades. El volum es clou amb una taula d'abreviatures, acrònims, sigles i símbols.